

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevusprogramm 2018

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liitu (ELIL) kuulub 24 liikmesühingut üle Eesti. ELILi kui katusorganisatsiooni 2018. aasta tegevusprogramm aitab ellu viia ELILi missiooni: ELIL on liikumispuudega inimeste ja nende ühenduste eestkostja teel barjäärivaba ühiskonna poole kaasates liikmeskonda igakülgset otsustusprotsessi. Tegevusprogrammi koostamisel on juhatus arvestatud ühingute aktiivi ettepanekuid, arvamuse saamiseks kogutakse tähelepanekuid nii küsitluste kui erinevate mõttetalgute käigus.

Tegevusprogrammi täitmisel keskendutakse järgmistele tegevustele:

1. Liikumispuudega inimeste ühishuvide eest seismine omavalitsuste ja riigi tasandil eri valdkondades (ligipääsetav elukeskkond, transport, haridus, tööhõive, raviteenused, kultuur, informatsioon, teenused ja toetused jne).
2. Liikumispuudega inimeste vääriskuse ja õiguste kaitse, liikumisvabaduse käsitlemine ühe põhilise inimõigusena.
3. Annetuste kogumine abivajavate liikumispuudega laste ja täiskasvanute toetamiseks nende parema toimetuleku kindlustamisel.
4. Liikumispuudega inimestele võimaluse andmine avaldada arvamust, algatada diskussioone erinevates eluvaldkondades (ELILi kodulehekülje infofoorum, meililistid, Facebook, infopäevad). Liikmelisuse suurendamine.
5. Avaliku arvamuse kujundamine, suhtlemine pressiga, ELILi ja ühingute tegevuse ja eesmärkide tutvustamine.
6. Liikumispuudega inimeste teadlikkuse tõstmine neid puudutavates valdkondades. Liikmesühingute aktiivi koolitamine ja suunamine oma piirkonna (liikumis)puudega inimeste eestkostjaks ja partneriks omavalitsusorganitele.
7. Liidu liikmete sotsiaalne rehabilitatsioon läbi kultuuri- ja ühisürituste.
8. Koostöö Eestis tegutsevate puuetega inimeste organisatsioonidega.
9. Koostöö kodanikeühenduste, avaliku- ja ärisektori institutsioonidega.
10. Koostöö Eesti seadusloome- ja valitsusorganitega invapoliitika kujundamisel Eestis.
Eritähelepanu all on 01.01.2017 täies mahus käivitunud töövõimereform. Tekkinud probleemidest seadusandja teavitamine ja ettepanekute tegemine probleemide lahendamiseks.
11. Rahvusvahelise koostöö jätkamine sõsarorganisatsioonidega.

12. Liikumispuudega inimestele vajalike projektide koostamine ja läbiviimine.
13. Teenuste osutamine ja koolituste korraldamine liidule rahaliste vahendite hankimiseks.
14. ELLi rehabilitatsioonikeskuses nii tööalase kui sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse osutamine. Jõulutunnel 2016 annetustest rajatud treeningisaalis Tallinnas kvaliteetse teenuse pakkumine.

Tegevusprogrammi eesmärgid:

1. Panustada enam liikmesühingute aktiivi koolitusele, et kujundada asjatundlik, tugev ja toimiv organisatsioonisisene koostöövõrgustik. Rõhku panna tööle noortega, et ühingud oleksid jätkusuutlikud.
2. Panustada enam juhatuse liikmete ja tegevtootajate koolitusele, et kujundada kodanikuühiskonna protsessides orienteeruv pädev ELLi juhtorgan.
3. Annetuste läbi toetada ja kindlustada liikumispuudega laste/täiskasvanute toimetulekut, hariduse omandamist ja tööga hõivatust.
4. Parandada koostööd riigivõimu- ja valitsemisorganite ja erinevaid puudegrupe esindavate liitude-ühingute vahel. Tõhus koostöö igal tasandil on põhivahend puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomisel ja ühiskonnaellu kaasamisel.
5. Parandada sotsiaalala ja muu (liikumis)puudega inimestele olulise info kättesaadavust.
6. Parandada organisatsioonide ja nende liikmete informeeritust invapoliitika viimastest suundumustest nii meie liidus, vabariigis kui ka Euroopa Liidus. Liikumispuudega inimestel on sõnaõigus arvamuse avaldamiseks ja ettepanekute tegemiseks neid puudutavates valdkondades. Teavitada avalikkust liikumispuudega inimeste probleemidest, ka kordaminekutest.
7. Korraldada rehabilitatsiooniteenuse osutamist kvaliteetselt, rehabilitatsiooni peaesmärk on aidata inimesi siseneda/naasta tööturule.
8. Vahendada rahvusvahelist invakogemust, viia läbi ühisprojekte teiste riikide puuetega inimeste organisatsioonidega.
9. Kaasata töösse/tegevustesse enam vabatahtlikke.

Programmi sihtgrupp:

- liikumispuudega inimesed ja nende pered;
- liikumispuudega inimeste organisatsioonid;
- puuetega inimeste valdkonnaga tegelevad ministeeriumide ja omavalitsuste ametnikud, sh hariduse, tööhõive ja sotsiaalala töötajad; seadusandjad;

kodanikeühendused, avaliku- ja ärisektori institutsioonid;

- avalikkus;
- vabatahtliku töö tegijad.

Tegevusprogrammi tegevused liigituvad pidevateks tegevusteks ja kalendaarselt kinnitatud konkreetseteks projektideks.

Pidevad tegevused:

1. ELILi juhatuse koosolekud kord kuus.

Kord kuus (v.a. juulikuu) tuleb kokku ELILi juhatus, et arutada ELILi programmi täitmist, tegevust võetud eesmärkide täitmisel, püstitada uusi eesmärke, arutada päevakorras olevaid aktuaalseid invapoliitilisi küsimusi, kujundada liidu seisukohti. Juhatus koostab tegevuskava nii pikemaks kui lühemaks perioodiks. Käesolevaks aastaks planeerime 4 väljasõitu ühingutesse laiendatud koosolekute pidamiseks.

20.04.2018.a toimub üldkoosolek, kus kinnitatakse 2017. aasta majandusaasta aruanne ning eelarve ja tegevusprogramm käesolevaks aastaks.

18.11.2016.a toimus üldkoosolek, kus valiti liidule uus juhatus järgmiseks kolmeks aastaks. Kolm aastat juhib liitu 7-liikmeline juhatus - Indrek Tarand (esimees) ja liikmed Tiia Sihver, Ülle Valvar, Tiia Treimann-Differt, Sven Reemets, Veiki Laan ja Jako Stein.

17.11.2018 toimus üldkoosolek, kus valiti uueks juhatuse esimeheks Ants Leemets (senine esimees Indrek Tarand esitas lahkumisavalduse) ja liikmeks Tom Rüütel (lahkumisavalduse esitanud Tiia Treimann-Differti asemele)

2. Infovahetus

VEEBILEHT - liidu kodulehekülge aadressil www.elil.ee on internetis üleval olnud aastast 1999. Kodulehekülge on asendamatu nii püsi- kui operatiivinfo vahendamisel mitte ainult oma liidu liikmetele, vaid kõigile asjast huvitatutele, kel internetile ligipääs. Veebilehte täiendatakse ja kaasajastatakse (kujundus, uued lingid, artiklid, infofoorum, pildigalerii, videoteek ja KKK rubriik, alamlehed jms) pidevalt veebimeistri poolt. 2017.a 1. kvartalis uuenes kogu veebileht - platvorm, sisuhaldus, visuaal.

LIST - liidu list on kiireim ja operatiivseim infovahetamise vahend. Listis kajastuvad nii liidu kui liikmesühingute poolt jagatud teadaanded, küsitlused, diskussioonid. Olulisim info seaduste muudatustest, eelnõudest jms jõuab liikmeskonnale listi vahendusel. List hoiab oluliselt kokku kulutusi telefonile ja muudele sidevahenditele. Oluline on ka psühholoogiline aspekt - tiheda infovahetusega suureneb ühtekuuluvustunne liikmete vahel.

Juhatusel on oma list info vahetamiseks.

Vabatahtlikele info andmiseks on kasutusel vabatahtlike list.

ELILil on **FACEBOOKis** oma lehekülg, kus avaldatakse infot kõige erinevamatel teemadel, mis puudutab (liikumis)puudega inimesi. Jagamiste kaudu võib olla kindel, et info jõuab pea kõigi liikumispuudega inimesteni, kel on FBis oma konto.

INFOVAHETUS KOHTADEL

Tegevjuht ja juhatuse liikmed käivad võimalusel kord kuus kohtadel rääkimas liidu tegevuskavast, juhatuse seisukohtadest aktuaalsetel teemadel, samuti sellest, mis on päevakorral seadusandluses. Oluline on saada tagasiside - millist abi ja toetust liidult oodatakse. Sellised külaskäigud annavad väga olulist infot nn rohujuuresandil selle kohta, kuidas kohalikud ühingud toimivad ja millised on valusamad probleemid.

JUHATUSE VÄLJASÖIDUD KOHTADELE 2018.a kavandab juhatus süstemaatilisemat liikmesühingute küllastamist, et nõupidamistel arutada liidu tegevuskava ja saada vahetult tagasisidet olulistest probleemidest. Juhatuse üks prioriteete käesoleval aastal on liikmelisuse suurendamine - aktiivset selgitustööd tehakse kohtumistel liikmesühingutega. Väljasõite plaanitakse ühitada juhatuse nn laiendatud koosolekutega.

3. Koostöö valitsusorganite, omavalitsuste ja puuetega inimeste organisatsioonidega

Senine hea koostöö ja saavutused kinnitavad tegevuse jätkumise vajalikkust. Tuleb arutada ja leida lahendusi puuetega inimeste probleemidele (rehabilitatsioon, abivahendid, haridus, tööhõive, ligipääsetavus, invatransport, puuetega lapsed ja nende pered jne). ELIL peab oluliseks osalemist puuetega inimesi puudutavate seadusandlike dokumentide väljatöötamisel ja eelnõudele eksperthinnangute andmist. Eelkõige peab ELIL oluliseks liikumisvabaduse problemaatikat. KOVidega tuleb koostöö oluliselt tihedamaks muuta, kuna teenuste osutamine on suures osas pandud omavalitsuste vastutusele. Probleemide lahendamiseks tuleb teha koostööd spetsialistide tasemel.

4. Koostöö ärisektoriga

ELIL jätkab koostööd Alexela Oil ASiga ja püüab leida teisigi koostööpartnereid tööga hõivatuse suurendamiseks. Sõlmitud lepingud võimaldavad liikumispuudega inimestel teha tööd kodus - osutada dispetšerteenust. ELIL otsib jätkuvalt võimalusi vahendada tööd liikumispuudega inimestele. Teenuse vahendamine võimaldab teenida ka veidi omavahendeid.

5. Heategevusprojektid

1. Heategevusprojekti Elisabet (lastele kõnniroboti soetamiseks) konto jääki otsustas juhatus kasutada liikumispuudega laste toetamiseks. Kontole tehtavad sihtotstarbelised annetused lähevad samuti laste toetamiseks. Toetuste piirmääraks on 320 € aastas. Toetusi määratakse avalduste alusel, otsuse kinnitab ELILi juhatus. Lähenemine individuaalne, sihipärane, vajadusel lisainfo

sotsiaaltöötajatelt, koolist, et toetust saaksid tõesti need, kel see hädavajalik. Toetuse eesmärk - arendada/säilitada lapse füüsilist ja vaimset arengut.

2. Heategevuslikul RIMI juunijooksul kogutakse raha liikumispuudega lastele
2. juunil toimub Kadriorus juba teist korda heategevuslik juunijooks, mille korraldavad Rimi, Eesti Liikumispuuetega Inimeste Liit ning Spordiürituste Korraldamise Klubi. Jooksu eesmärk on inspireerida inimesi rohkem liikuma, harrastama tervislikku elustiili ning teha head. Jooksu osavõtutasudest saadud tulu annetatakse liikumispuuetega laste rehabilitatsioonilaagritele. Laagris saaksid lapsed individuaalset, perekeskset ning grupis teostatavat rehabilitatsiooniteenust-füsioteraapiat, tegevusteraapiat, loovteraapiat jne. Koos suunatud tegevustega soovime arendada laste sotsiaalseid oskusi, luua uusi sõprussuhteid eakaaslaste seas ning tugevdada sidemeid lapsevanemate-lastete ja Eesti Liikumispuuetega Inimeste Liidu vahel. Eelmisel aastal koguti Juunijooksuga lasterikaste perede laste spordifondi 8000 eurot, fondi tulu jagati suurperede lastele erinevate spordilaagrite või treeningute katmiseks. Juunijooksul on kavas jooksmine, käimine ja kepikõnd kõigile jõukohasel viie kilomeetri pikkusel rajal. Stardi-finišipaik ning võistluskeskus asuvad Kadrioru staadionil ja rada kulgeb Kadrioru teedel.

6. ELILi liikmesühingute juhtide ja aktiivi koolitus
Juhatus peab oluliseks liikmesühingute aktiivi koolitamist ja suunamist oma piirkonna liikumispuudega inimeste eestkostjaks ja partneriks omavalitsusorganitele. Tegevus invavaldkonnas eeldab asjakohaseid teadmisi ja kogemusi puuetega inimeste olukorrast ja vajadustest. Vaja on olla kursis uusima informatsiooniga olemasolevatest või käivituvatest kontseptsioonidest, programmide, teenustest. Kuna ühingute juhid vahetuvad, on ikka ja jälle vaja rääkida organisatsiooni juhtimisest ja tulemuslikust toimimisest. Infovahetus aitab toimuvaid protsesse mõista ja diskussioon uusi käivitada. ELILil on kavas 2018.a läbi viia kolm suuremat infopäeva-koolitust (teema valitakse vastavalt ühingute ettepanekutele ja sellele, mis on antud ajahetkel aktuaalne ja oluline). ELIL peab oluliseks koolituste korraldamist, mille kaudu leiavad liikumispuudega inimesed tööd.

8. Koolituste korraldamine avalikule ja äri sektorile

Viimastel aastatel on liit koostanud koolitusprogramme liikumispuudega inimeste abistamisest ja suhtlemisest erivajadustega inimestega. Osaletakse hangetel. Sihtgrupiks on tööandjad, teenuseid osutavad asutused, organisatsioonid, kes puutuvad kokku erivajadustega inimestega ja vajavad sel teemal spetsiifilisi teadmisi. Koolituste korraldamist jätkatakse 2018. aastal.

9. Koostöö välispartneritega

ELIL jätkab koostööd ja ühisprojekte oma välispartneritega.

10. Rehabilitatsiooniteenus

ELLi rehabilitatsioonikeskus asub samal aadressil ELLi kontoriga - Sõpruse pst 151a, Tallinn. ELIL osutab alates 2015. aastast rehabilitatsiooniteenust puudega lastele ja täiskasvanud liikumispuudega inimestele. 2017.a lõpus avati keskus uuel aadressil - Sõpruse pst 151a. Rehabilitatsioonikeskuses toimub nii tööalase kui sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse osutamine. Jõulutunnel 2016 annetustest rajatud spetsiaalne treeningisaal asub Tallinnas samal aadressil. Tartus avatakse 2018.a samuti treeningisaal, kus hakatakse osutama rehabilitatsiooniteenust nagu Tallinnas. Selle rajamiseks kasutatakse samuti Jõulutunnel 2016 annetust.

Konkreetsed projektid tegevusprogrammi elluviimiseks:

LIIKUMISPUUDEGA LAPSE AASTARING projekti rahastab AS MollerGruppen, projekt algas 2017.a ja viiakse lõpule 2018.aastal. Puudega laps peres tekitab rea raskeid probleeme, millest üks on ühe vanema hoolduskohustuse tõttu tööst eemale jäämine. See paiskab pere sageli vaesusriski, kust välja pääseda on väga raske. Seetõttu jäävad peres kasvavad lapsed sageli ilma silmaringi arendavatest hobitegevustest, kultuuri- ja reisielamustest. Soovime selle projektiga pakkuda kõige haavatavamatele rühmale ühiskonnas aastaringset huvitavat ja arendavat tegevust, millest tavaliselt ilma jäädakse.

KOGEMUSNÕUSTAJATE KOOLITAMINE. ELIL osales edukalt 2016. a Astangu KRK hankekonkursil, mille teemaks oli kogemusnõustamise alase koolituse ettevalmistamine ja koolituse läbiviimine. Koolitati 15 kogemusnõustajat. 2018. a on plaanis üle-eestilise vajaduse katmiseks võimalusel korraldada analoogiline koolitus.

TÖÖVÕIMEREFORMI TOETAVATE KOOLITUSKAVADE VÄLJATÖÖTAMINE JA HANGETEL OSALEMINE

2016. a projekt, mida rahastati HMN poolt. Töötati välja erinevatest moodulitest koosnevad koolitusprogrammid erinevate sihtgruppide (sõidukijuhid, teenindajad, projekteerijad, tööandjad jt).

2017.a toimusid koolitused nimetatud koolituskavade alusel. Tellijateks on töötukassa, asutused, võetakse osa hangetest. Täiendavaks eesmärgiks on võetud koolitada liikmesühingute liikmeid koolitajateks. Peame oluliseks, et koolitajad on ise reaalse puudega inimesed, sest nii on koolitus palju mõjusam, koolitatavad saavad oma küsimustele adekvaatsed vastused. 2018.a jätkub koolituste läbiviimine. 2018.a osaleme aktiivselt Töötukassa poolt korraldatavatel hangetel, mis on suunatud tööandjate informeerimisele puudega inimeste võimetest tööturul osalemiseks.

20.04.2018 Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tänuüritus AASTA TEGU 2017

Traditsiooniline ELLi tänuüritus, kus tunnustatakse ja tänatakse heategijaid meenega toetuse ja abi eest eelmisel aastal. Ettepanekud tunnustamiseks teevad ühingud, lõpliku otsuse teeb juhatus. Üritusel räägivad liikumispuudega inimesed oma töödest ja tegevustest, mis teeb muret, mis rõõmu. Sihtgrupiks liikumispuudega inimesed, avaliku elu tegelased, poliitikud, laiem avalikkus.

Eesmärgiks on avalikkusele tutvustada ja rääkida tänase päeva väljakutsetest, puuetega inimeste võimalustest õppida, töötada, tunda end ühiskonnas võrdväärseks jms puudega inimeste endi silme läbi.

Ürituse lõpetab kohvilaud. Enne üritust saadetakse laiali pressiteade.

21.04-29.04 Poola, Wisla Erasmus + projekt Poola PECT „Filosoofia ja kriitiline mõtlemine“ programm. Osaleb 9 liikumispuudega või majanduslikult vähekindlustatud perest pärit noort vanuses 22-30.

Erasmus+ PECT eesmärgid:

1) Teadmised:

- seoses utoopiliste ja dystopian kirjandusega,
- soolise võrdõiguslikkuse kontseptsiooni kohta;
- erinevate autorite ja tekstide kohta (valitakse eelnevalt enne noortevahetust);
- kriitilise mõtlemise mõiste
- poliitikakujundamise, igapäevase elu ja filosoofia seoste kohta.

2) oskused:

- arutlusoskused,
- test hüpoteesi oskused,
- suhtlemine inglise keeles,
- kategooriate loomine ja teemade asjakohane klassifitseerimine
- üldiste põhjendusvigade tunnustamine;
- tekstide analüüsimine ja arutlemine
- võime tunda, kuidas ta peab olema kellegi „kingades“ (tänu simulatsioonimängudele);
- kriitiline mõtlemine,
- esitlusoskused,
- argument - kaardistamine
- koostöö rühmas ja rahvusvahelises keskkonnas.

3) suhtumine:

- kultuurilise mitmekesisuse sallivus;
- avatus muude maailmavaadete jaoks;
- lähenemine tekstidele ja reaalsusele kriitilise vaatega
- loodetavasti - luua pikaajalisi sõpru,
- harjumus sageli peegeldada oma teadmisi ja oskusi, mis neil on,
- vastutus oma ülesannete ja valikute eest.

12.-14.06.2018 ELILi KOOLITUS- JA PUHKELAAGER Käsmus.

ELILil on pikaajaline traditsioon suviste õppe-puhkelaagrite korraldamisel. Eesmärgiks on lisaks koolitusele ja infovahetamisele pakkuda liikumispuudega inimestele ja nende pereliikmetele aktiivset puhkust ja suhtlemisvõimalusi. Ürituse viivad läbi liikmesühingud koostöös liidu juhatusega. Ürituse sihtgrupiks on ligi 200 liikumispuudega inimest ja nende pereliiget. Koolituslaager on ainuke nii suurearvulise osalejaskonnaga üleriigiline kokkusaamine, seega väga oluline liidu liikmetele sotsiaal-psühholoogilise rehabiliteerimise aspektist. Koolituspäevade üheks eesmärgiks anda teadmisi invapoliitika viimastest suundumustest nii meie liidus, vabariigis kui ka Euroopa Liidus. Peale ELILi juhatuse liikmete jagavad teavet kutsutud poliitikud ja lektorid. Ürituse raames

toimuvad mõttekojad, ekskursioonid, töötoad, näitused, kontserdid, tantsuõhtud, sportlikud tegevused.

13.- 15.07.2018 MILITAARLAAGER Läänemaal. Looduses hakkama saamine – retked laagrist loodusesse – erinevad ülesanded, ööbimine metsas, maskeeringute kasutamine. Seljakoti kokkupanek, komplekteerimine. Relva kokkupanek, enesekaitse ilma relvata. Miiniväljal liikumine (roomates, ratastoolis, elektriratastoolis). Öine luureretk, signaalraketid. Sõjaväelise distsipliini, meeskonnatöö, hierarhia (kaitseliit on hierarhiline organisatsioon) tutvustamine.

Käesoleva programmi ellurakendamise tulemusena mõistavad liikmesühingute juhid oma rolli kohalikul tasandil eestkostjana. Ühingud teevad ettepanekuid KOVidele puuetega inimeste olukorra parandamiseks kokku 5 ettepanekut.

- Lastele ja noortele suunatud üritustega kasvatame edaspidiseid aktiivseid liikmeid. Suureneb ühingute liikmelisus. 2 laste- ja noorteüritust 100le noorele. 10 noort astub kohaliku ühingu liikmeks.
- Koolitustegevuse tulemusel kasvab liikumispuudega inimeste organisatsioonide juhtide ja lihtliikmete teadlikkus invaorganisatsioonide rollist ühiskonnas. 3 üle-eestilist koolitust 100 liikmele.
- Suureneb liikumispuudega inimeste organisatsioonide ja liidu vaheline infovahetus ja sellega kaasnev ühtekuuluvustunne, paraneb organiseeritud tegevus puudega inimeste probleemide tõstatamisel ja lahendamisel. Tekib tugev koostöövõrgustik. Tegevjuht ja juhatuse liikmed viivad ühingutele kohtadel läbi 6 infopäeva aktuaalsetel teemadel kokku 180 liikmele.
- Sotsiaalse rehabilitatsiooni tulemusena inimesed integreeruvad ühiskonda paremini, on teadlikumad oma õigustest ja kohustustest, otsivad aktiivselt võimalusi nende rahuldamiseks ja elluviimiseks. Säilib eneseväärikus ja teotahe, tõuseb enesehinnang ja sellega seoses paraneb toimetulek elus. Tänuüritusest ja Käsmu laagrist võtab osa vähemalt 170 liidu liiget.
- Koostöö seadusloome- ja valitsusorganitega aitab vältida seaduste vastuvõtmisel invaaspekti eiramist, laseb kaasa rääkida prioriteetidest puudega inimeste probleemide lahendamisel. Liit osaleb 5 töörühmas, teeb 10 muudatusettepanekut erinevatesse seadusandlikesse aktidesse.
- Paraneb avalikkuse informeeritus liikumispuudega inimeste elust, suhtumine puudega inimestesse muutub tolerantsemaks. Barjäärivaba ühiskonna idee muutub mõistetavamaks. 3 arvamusalaldust meedias, 5 pressiteadet liidu tegevusest.
- Sisukas kodulehekülg ei kõida ainult liikumispuudega inimesi, positiivset tagasisidet saame erinevatelt huvigruppideelt. Lehekülje külastatavus suureneb 10 inimese võrra kuus.

15.04.2018

Lili Tiri, tegevjuht